Dosarul nr. 2ac-146/23
(2-22015568-02-2ac-03032023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Ioana Chironeț

**D E C I Z I E**

04 mai 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Victoria Sîrbu și Grigore Dașchevici

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel depusă de SRL „Setrocons Grup" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 ianuarie 2023, adoptată în cauza civilă la cerere de chemare în judecată depusă de avocatul Veaceslav Jarovlea în interesele SRL „Vitasanmax" către „Setrocons-Grup" SRL cu privire la încasarea datoriei și penalității,

**a c o n s t a t a t :**

La 02 februarie 2022, reprezentantul „Vitasanmax" SRL, avocatul Veaceslav Jarovlea, a depus cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei în mărime de 44341,63 lei, penalității în mărime de 119460,62 lei, cheltuielilor de judecată în mărime de 5164,06 lei, care se compun din: taxa de stat 4914,06 lei, cheltuieli de traducere 250 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele „Vitasanmax" SRL a indicat că, la 14 martie 2019, „Vitasanmax" SRL a încheiat cu „Setrocons-Grup" SRL contractul nr. 029-2019 OCK privind livrarea mărfii.

În temeiul pct. 1.1 al contractului sus menționat „Vitasanmax" SRL a livrat companiei „Setrocons-Grup" SRL articole sanitare și articole din ceramică (gresie) la suma totală de 214269,58 lei, ce se probează prin facturile fiscale: AAL 1842718 din 02.04.2021 la suma de 11616,44 lei; AAL 7730179 din 20.05.2021 la suma de 11625,71 lei; AAL 7730665 din 28.05.2021 la suma de 8796,25 lei; AAL 7731520 din 10.06.2021 la suma de 17 341,50 lei; AAM 3920102 din 17.08.2021 la suma de 7 406,10 lei; AAM 3920350 din 20.08.2021 la suma de 7 495,92 lei; AAM 3920854 din 26.08.2021 la suma de 135444,65 lei; AAM 3920787 din

26.08.2021 la suma de 13 105,00 lei; AAM 3921226 din 03.09.2021 la suma de 1 431,00 lei.

Conform pct. 4.9 al contractului, termenul limită pentru achitarea mărfii este de 30 de zile calendaristice din data semnării facturii fiscale.

Reclamanta menționează că la 23.12.2021, pârâtul a recepționat pretenția privind achitarea benevolă a datoriei de 104 361,63 lei și penalității. Ca răspuns la pretenție, pîrîtul a achitat în contul stingerii datoriei următoarele sume: la 14.12.2021 – 10 000 lei, la 20.12.2021 – 10 000 lei, la 23.12.2021 – 30000 lei, la 10.01.2022 - 10 000 lei, iar în total 60 000 lei.

Reclamanta relevă că în prezent restanța datoriei neachitate constituie 44 341,63 lei.

Conform pct. 6.2. al contractului, pentru încălcarea termenelor și modului decontărilor stabilite în prezentul contract, Cumpărătorul achită Vînzătorului penalitate în mărime de 0,1 % din suma restantă pentru fiecare zi de întîrziere pentru primele 10 zile, începînd din 11 zi penalitatea va constitui 1 % din suma neachitată sau achitată cu întîrziere pentru fiecare zi de întîrziere pînă la achitarea integrală. Cumpărătorul se consideră în întîrziere din data expirării termenului de achitare stabilit în pct. 4.9., fără a fi necesar expedierea somației din partea Vînzătorului. Astfel, penalitatea calculată pentru perioada 13.05.2021-20.01.2022 constituie 119460,62 lei.

Reprezentantul reclamantei mai solicită încasarea cheltuitelor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 4 914,06 lei și cheltuielile de efectuare a traducerilor în mărime de 250 lei.

Prin cererea concretizată din 19 octombrie 2022, reprezentantul reclamantei a indicat că la 08 februarie 2022, pîrîtul a achitat reclamantului suma de 37 000 lei, ce se atestă prin ordinul de plată nr. 58 și la data de 09 februarie 2022 suma de 7 342,50 lei, ce se atestă prin ordin de plată nr. 62. După adresarea reclamantului la judecată, pîrîtul a achitat datoria pentru marfa livrată în mărime de 44 341,63 lei.

Reclamantul solicită să fie încasată penalitatea în mărime de 119 460,62 lei și cheltuielile de judecată din contul pîrîtei în beneficiul reclamantei.

În drept, întemeiază cererea pe prevederile art. 9, 15, 776, 858 alin. (1), 861, 1108, 947 alin. (1), 949 alin. (1) Cod civil, art. 83, 94 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 ianuarie 2023, a fost admisă cererea de chemare în judecată concretizată depusă de reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Vitasanmax”, avocatul Jarovlea Veaceslav către Societatea cu răspundere limitată „Setrocons-Grup” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind întemeiată. S-a încasat din contul Societății cu răspundere limitată „Setrocons-Grup”, cod fiscal *****, în

folosul Societății cu răspundere limitată „Vitasanmax” 119 460 lei 62 bani cu titlu de penalitate, 4 914 lei 06 bani cu titlu de cheltuieli pentru plata taxei de stat, 250 lei cu titlu de cheltuieli pentru traducere, în total 124624 (una sută douăzeci și patru mii șase sute douăzeci și patru) lei 68 bani.

La 13 februarie 2023, SRL „Setrocons Grup” a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 ianuarie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea să fie respinsă integral.

În motivarea acțiunii, a invocat că faptul livrării mărfii și acumulării datoriei nu este negat de către apelantă. La 14 martie 2019, între „Vitasanmax” SRL şi apelanta „Setrocons Grup” SRL, a fost încheiat contractul nr. 029-2019 OCK, privind livrarea mărfii. Conform pct. 1.1. al contractului menţionat, „Vitasanmax” SRL, a livrat apelantei articole sanitare şi articole din ceramică, gresie, în diferite cantităţi într-o perioadă mai lungă de timp.

Conform art. 1108 alin. (l) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit. Contractul de vânzare-cumpărare este sinalagmatic, ce denotă faptul că odată încheiat acesta dă naştere la obligaţii reciproce şi interdependente pentru ambele părţi contractante, fiecare obligaţie a uneia din părţi avându-şi cauza juridică în obligaţia juridică a celeilalte părţi. Vânzătorul se obligă să predea un bun cumpărătorului transmiţându-i dreptul de proprietate asupra acestuia, iar cumpărătorul se obligă în schimb să plătească vânzătorului preţul convenit şi să preia bunul.

Potrivit facturilor fiscale anexate la cererea de chemare în judecată, SRL „Setrocons-Grup” a recepţionat mărfurile/ produsele în calitatea şi cantitatea solicitată, confirmând prin semnarea şi ştampilarea acestora, neavând careva pretenţii. Conform pct. 4.9 al contractului, termenul limită pentru achitarea mărfii este de 30 de zile calendaristice din data semnării facturii fiscale.

Este de menţionat, că anterior între părţile litigiului a exista o colaborare fructuoasă, însă o dată cu declararea de către CSE a situaţiei excepţionale în legătură cu pandemia, vânzările în magazinul de materiale de construcţie, care este unica modalitate de a obţine venituri a apelantei, s-au micșorat, astfel s-a format datoria, solicitată de către intimată „Vitasanmax” SRL. Subsecvent, este de menţionat că, apelanta la prima posibilitate a început achitarea/stingerea datoriei formate, conform graficului la 14.12.2021 - 10000 lei, la 20.12.2021 - 10000 lei, la 23.12.2021 - 30000 lei, la 10.01.2022 - 10000 lei, iar în total 60000 lei.

Apelanta a mai invocat că materialele procurate de la intimată, le-a luat pentru realizare în magazinul specializat în realizarea materialelor de construcţie, iar datoria menţionată în cererea de chemare în judecată, s-a format anume în perioada

pandemiei, fapt despre care în discuţiile telefonice dintre părţile contractului s-a comunicat de nenumărate ori. Prin urmare, formarea datoriei nu a fost una cu intenţie, or ulterior. După ridicarea restricţiilor impuse de CSE, imediat după realizarea mărfurilor, pârâta (cumpărătorul) a lichidat datoriile formate, în asemenea circumstanţe, consideră, că instanţa de judecată a fost indusă în eroare de reprezentantul reclamantei „Vitasanmax” SRL.

Indiferent de cele indicate *supra*, la 23 ianuarie 2023, Judecătoria Chişinău (sediul Centru) a emis hotărârea prin care a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Vitasanmax” împotriva „Setrocons Grup” SRL, privind încasarea din contul Societăţii cu răspundere limitată „Setrocons-Grup”, cod fiscal *****, în folosul Societăţii cu răspundere limitată „Vitasanmax” 119460 lei 62 bani cu titlu de penalitate, 4 914 lei 06 bani cu titlu de cheltuieli pentru plata taxei de stat, 250 lei cu titlu de cheltuieli pentru traducere, în total 124624 (una sută douăzeci şi patru mii şase sute douăzeci şi patru) lei 68 bani. Apelanta consideră că instanţa nu a examinat obiectiv circumstanţele cauzei civile şi eronat a aplicat prevederile 942 alin. (4) Cod civil.

La 03 martie 2023, conform fişei de repartizare a dosarului, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului raportor Budăi Nelea.

*Studiind materialele cauzei şi argumentele cererii de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră apelul pasibil respingerii, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond, reieşind din următoarele motive.*

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de avocatul Veaceslav Jarovlea în interesele SRL „Vitasanmax” a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXI[1] al Codului de procedură civilă (art. 276[2]-276[4]).

În conformitate cu prevederile art. 276[2] din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276[3] din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

În conformitate cu prevederile art. 276[4] al Codului de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea

judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. $276^3$ fiind aplicabile corespunzător.

În adresa părților a fost expediată înștiințarea instanței de apel cu privire la examinarea apelului declarat de SRL „Setrocons Grup” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 ianuarie 2023, în lipsa participanților la proces (f.d. 108-110).

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul normelor de drept citate, Colegiul civil reține că sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În temeiul art. 240 alin. (1) al Codului de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care

au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Articolul 10 alin. (1) din Codul civil, expres menționează că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu lege, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Potrivit art. 308 din Codul civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile.

În corespundere cu art. 309 alin. (3) din Codul civil, actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți.

Art. 312 alin. (1) din Codul civil, prevede că, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

În concordanță cu dispoziția art. 315 alin. (1) din Codul civil, obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Conform prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

Art. 776 Cod civil, stipulează că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

În conformitate cu art. 1108 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Din materialele cauzei s-a stabilit că între „Vitasanmax” SRL în calitate de vânzător și „Setrocons-Grup” SRL în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul nr. 029- 2019 OCK de vînzare-cumpărare în condițiile amînării achitării din 14 martie 2019 (f.d. 16-20).

Din lucrările cauzei se atestă că, „Vitasanmax” SRL a livrat către „SetroconsGrup” SRL marfă în valoare totală de 214 269,58 lei, ce se confirmă prin facturile fiscale - AAL 1842718 din 02.04.2021 pentru suma de 11 616,44 lei; AAL 7730179 din 20.05.2021 pentru suma de 11 625,72 lei; AAL 7730665 din 28.05.2021 pentru suma de 8 796,25 lei; AAL 7731520 din 10.06.2021 pentru suma de 17348,50 lei; AAM 3920102 din 17.08.2021 pentru suma de 7 406,10 lei; AAM 3920350 din 20.08.2021 pentru suma de 7 495,92 lei; AAM 3920854 din

26.08.2021 pentru suma de 135444,65 lei; AAM 3920787 din 26.08.2021 pentru suma de 13105,00 lei; AAM 3921226 din 03.09.2021 pentru suma de 1 431,00 lei (f.d. 21-30).

Conform ordinelor de plată anexate se confirmă că apelanta a achitat intimatei în perioada de la 19 mai 2021 - 20 ianuarie 2022 pentru marfa livrată parțial suma de 169927,95 lei (f.d.31-40).

Din actul de verificare reciprocă a decontărilor dintre „Vitasanmax" SRL și „Setrocons-Grup" SRL pentru perioada 01 ianuarie 2021 – 26 ianuarie 2022 urmează că, conform contractului nr. 029-2019 OCK din 14.03.2019 pârâta datorează față de reclamantă suma de 44341,63 lei (f.d. 41).

Prin pretenția nr. 352-12/2021 din 16 decembrie 2021, „Vitasanmax" SRL a solicitat „Setrocons-Grup" SRL achitarea benevolă a datoriei de 104 341,63 lei și penalității în mărime de 98 574,29 lei, rezultată din neexecutarea corespunzătoare a contractului nr. 029-2019 OCK din 14.03.2019, în termen de 7 zile (f.d.42-43), recepționată de apelantă conform avizului de recepție la 23.12.2021 (f.d. 44).

Apelanta nu a formulat un răspuns la pretenția intimatei, însă între timp a achitat către reclamantă la 14.12.2021 suma de 10 000 lei (f.d. 37), la 20.12.2021 suma de 10000 lei (f.d. 38), la 23.12.2021 suma de 30000 lei (f.d. 39) și la 20.01.2022 suma de 10 000 lei (f.d. 40). A rămas neachitată de către apelantă suma de 44 341,63 lei.

Ca rezultat, la 02 februarie 2022, „Vitasanmax" SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva „Setrocons-Grup" SRL, solicitând încasarea datoriei în mărime de 44 341,63 lei și penalității în mărime de 119 460,62 lei.

Potrivit pct. 4.9 din contractul nr. 029-2019 OCK din 14.03.2019 de vânzare-cumpărare în condițiile amânării achitării, termenul limită pentru plata fiecărui lot de marfă constituie 30 zile calendaristice de la data semnării facturii fiscale (f.d. 19). Astfel, urmează că, apelanta a depășit termenul stabilit de contract pentru efectuarea plăților pentru marfa livrată conform facturilor fiscale eliberate de reclamantă.

Pct. 6.2 din contractul nr. 029-2019 OCK din 14.03.2019, prevede că, pentru încălcarea termenelor și a procedurilor de decontare specificate în contract, cumpărătorul plătește vânzătorului o penalitate în valoare de 0,1% din valoarea întârziată pentru fiecare zi de întârziere de până la 10 zile, începând cu a 11-a zi, penalitatea constituind 1% din suma neplătită sau întârziată pentru fiecare zi de întârziere până la decontarea completă. Se consideră întârziere în achitare de către cumpărător ziua imediată când a expirat termenul de execuție prevăzut la clauza 4.9, fără a fi necesară trimiterea pretențiilor către vânzător (f.d. 19, verso).

Așadar, din cauza neonorării obligațiunilor contractuale de achitare a plăților în termen și existenței restanței la plățile contractuale în mărime de 44341,63 lei, la depunerea acţiunii în instanţa de judecată în baza contractului nr. 029- 2019 OCK

din 14.03.2019 de vânzare-cumpărare în condițiile amânării achitării, „Vitasanmax” SRL i-a calculat „Setrocons-Grup” SRL o penalitate în mărime de 119 460,62 lei pentru perioada 13.05.2021-20.01.2022 (f.d. 59-60).

După depunerea cererii de chemare în judecată și dispunerea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, „Setrocons-Grup” SRL a achitat reclamantei datoria de bază în mărime de 44 341,63 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 58 din 08 februarie 2022 pentru suma de 37 000 lei și ordinul de plată nr. 62 din 9 februarie 2022 pentru suma de 7 342,50 lei (f.d. 71-72).

Ca urmare, „Vitasanmax” SRL și-a concretizat cerințele cererii de chemare în judecată, solicitând încasarea penalității în mărime de 119 460,62 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5164,06 lei (f.d. 77-78).

Prima instanță, fiind investită cu judecare cauzei în fond, prin hotărârea din 23 ianuarie 2023, a admis cererea de chemare în judecată concretizată depusă de reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Vitasanmax”, avocatul Jarovlea Veaceslav către Societatea cu răspundere limitată „Setrocons-Grup” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind întemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 februarie 2023, Societatea cu răspundere limitată „Setrocons-Grup” a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse *supra*.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

Conform art. 947 alin. (1), (3) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Conform art. 949 alin. (1) din Codul civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. Nu se poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei.

Astfel, părțile au stabilit în pct. 6.2 din contractul nr. 029-2019 OCK din 14.03.2019, că pentru încălcarea termenelor și a procedurilor de decontare specificate în contract, cumpărătorul plătește vânzătorului o penalitate în valoare de 0,1% din valoarea întârziată pentru fiecare zi de întârziere de până la 10 zile,

începând cu a 11-a zi, penalitatea constituind 1% din suma neplătită sau întârziată pentru fiecare zi de întârziere până la decontarea completă.

Colegiul reține că clauza penală reprezintă o stipulaţie (prevedere contractuală), prin care părţile stabilesc de comun acord, anticipat şi prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor asumate. Astfel, fiind o formă a răspunderii civile contractuale, aplicarea penalităţii trebuie să întrunească aceleaşi condiţii generale prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii contractuale.

Prin urmare, Colegiul civil remarcă că neexecutarea obligațiilor contractuale sau executarea necorespunzătoare sau tardivă, reprezintă o faptă care generează un raport juridic de răspundere contractuală, conținutul căruia se reduce la dreptul creditorului de a pretinde despăgubiri pentru neexecutare şi obligația debitorului de a plăti aceste despăgubiri.

Astfel, instanța de fond în mod just a constatat că Societatea cu răspundere limitată „Setrocons-Grup” a efectuat plata datoriei restante conform contractului menționat *supra* în mărime de 44341,63 lei, la 8 și 9 februarie 2022, adică după depunerea cererii de chemare în judecată. Despre faptul achitării datoriei, Societatea cu răspundere limitată „Setrocons-Grup” a comunicat instanței prin cererea din 09 februarie 2022 (f.d. 69-72), însă referitor la penalitatea solicitată, apelanta nu a invocat nimic.

Or, conform art. 953 alin. (1) din Codul civil, în cazuri excepţionale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, *la cererea debitorului*, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Prin urmare, s-a constatat cu certitudine că apelanta nu a invocat că întîrzierea plății este justificată, nu a solicitat reducerea penalității calculate de reclamantă/intimată, nu a invocat disproporționalitatea clauzei penale, motiv din care instanța de judecată corect a constatat ca fiind justificată cerința Societății cu răspundere limitată „Vitasanmax” cu privire la încasarea penalității în mărime de 119460,62 lei, calculate reieșind din prevederile contractuale pentru perioada 13.05.2021- 20.01.2022 conform calculului expus în tabelul anexat la materialele cauzei (f.d. 59- 60).

Potrivit art. 934 alin. (1) Cod civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.

Potrivit art. 904 Cod civil, (1) Neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească

impedimentul ori consecințele acestuia. (2) În cazul în care obligația a apărut dintr-un contract sau alt act juridic, neexecutarea nu este justificată dacă debitorul ar fi putut în mod rezonabil să ia în considerare impedimentul la data încheierii. (3) În cazul în care impedimentul justificator este doar temporar, justificarea produce efecte pe durata existenței impedimentului. Totuși, dacă întîrzierea capătă trăsăturile neexecutării esențiale, creditorul poate să recurgă la mijloacele juridice de apărare întemeiate pe o asemenea neexecutare. (5) Debitorul are obligația de a asigura ca creditorul să primească o notificare despre impediment și efectele lui asupra capacității de a executa, într-un termen rezonabil după ce debitorul a cunoscut sau trebuia să cunoască aceste circumstanțe. Creditorul are dreptul la despăgubiri pentru orice prejudiciu rezultat din neprimirea respectivei notificări.

Prin prisma normelor reținute, Colegiul civil remarcă că apelanta nu a justificat nici într-un fel motivul executării tardive a obligației contractuale și nici nu a prezentat dovada faptului că, neexecutarea obligației contractuale în termenul stabilit este justificată, or, cele invocate de apelantă nu pot fi reținute în lipsa cărorva probe în acest sens, cu atât mai mult că condiția procurării mărfii pentru realizare în magazin, cu plata ulterioară nu a fost stabilită între părți, or potrivit pct. 4.9 din contractul nr. 029-2019 OCK din 14.03.2019 de vânzare-cumpărare în condițiile amânării achitării, termenul limită pentru plata fiecărui lot de marfă constituie 30 zile calendaristice de la data semnării facturii fiscale (f.d. 19). De asemenea, perioada invocată de parte ca fiind perioada pandemiei, nu include și perioada livrării mărfii, iar despre careva impedimente de plată SRL ,,Setrocons Grup" prin notificare nu a informat SRL ,,Vitasanmax", careva corespondență după cum se invocă, nu a fost prezentată.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că SRL ,,Setrocons Grup" nu a negat penalitatea invocată de intimată, nu a solicitat reducerea acesteia prin prisma prevederilor art. 953 alin. (1) din Codul civil, respectiv pentru întîrzierea efectuării plăților conform condițiilor contractului, SRL ,,Setrocons Grup" datorează SRL ,,Vitasanmax" o penalitate în mărime de 119460,62 lei.

Potrivit art. 82 al Codului procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) al Codului procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu art. 97 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă reclamantul renunţă la pretenţii din cauza faptului că au fost satisfăcute benevol de către pîrît după intentarea acţiunii, instanţa, la cererea reclamantului, îl obligă pe pîrît să

compenseze acestuia toate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului, inclusiv suma cuvenită pentru asistenţă juridică.

Cu referire la cheltuielile de judecată, Colegiul civil constată că concluzia instanței de fond și la acest capitol este una corectă.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, citate *supra,* sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.

În așa împrejurări, Colegiul civil reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 CPC, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. $276^3$, 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

**d e c i d e :**

Respinge cererea de apel declarată de SRL „Setrocons Grup”.

Menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 ianuarie 2023, adoptată în cauza civilă la cerere de chemare în judecată depusă de avocatul Veaceslav Jarovlea în interesele SRL „Vitasanmax” către „Setrocons-Grup” SRL cu privire la încasarea datoriei și penalității.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la emitere.

Preşedintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Grigore Dașchevici

Victoria Sîrbu